

og andre Rettsgebyrer spares, naar Forliget kommer i Stand, og Udgiften for Stævningen, mener jeg, er saa ubetydelig, at der ikke er Grund til at bestemme, at Kreditor skal vente med Stævningens Udtagelse til Forligshandlingen er sluttet; thi denne Udsættelse kan bevirke et Ophold i hans Rettsfølgning.

Hvad § 6 angaar, saa er det naturligvis Meningen med Paragraffen, at det skal være til Forligsprøve om Sagen, at den paagældende skal være indfaldt, og at en Indfaldelse til Forligsprøve om en i Virkeligheden ganske anden Sag naturligvis ikke bør have den Virkning at hindre Afvisning. Det var vel heller ikke vanskeligt ved en Resdaktion af Bestemmelsen eller et Tillæg til den, som den staar, at saa det fremhævet, at der kun siges til det Tilfælde, hvor Sagsøgeren virkelig har indfaldt Modparten til Forligsprøve i den foreliggende Sag. Naar han har gjort det, saa er der andre Mangler og derunder ganske vist den Mangel, at den paagældende er inhabil, der ikke skulde medføre Afvisning, men kun medføre, at Retten, naar Sagen kom for, og den blev opmærksom paa den stedfindende Mangel, saa udsatte den og lod Forligsmægling foregaa til Afhjælpningen og Undgaaelse af den Mangel, som der havde været Klage over; denne Bestemmelse skulde altsaa forhindre at Parternes Procedure helt spildtes derved, at en Afvisningsdom nødvendigvis skulde affiges, hvilket er den gældende Ret. Det er altsaa en Indvending mod § 6, som jeg tænker mig, at man vil kunne afhjælpe ved en Ændring i Udtrykkene. Hvad angaar Bestemmelsen om, hvilke Retter der kunne bestemme, at Sager skulde udsættes, for at fornøjet Forligsmægling kan finde Sted, har jeg ganske vist kun tænkt mig Retterne i første Instans, idet jeg er gaaet ud fra, at det dog vil være regelmæssigt, at Manglerne opdages i første Instans og saaledes blive afhjælpne. Jeg har derfor ment at i de højere Instanser maatte det gaa efter den gamle Regel. Altsaa, naar der i Virkeligheden var en Mangel, som ikke var bleven observeret i første Instans, saa maatte de foreskrive, at Følgerne af Mangler ved Forligsmægling indtræde. Det er dog vist et Punkt, som ogsaa kan tages under Overvejelse, og som det vel ikke er umuligt at komme til Enighed om.

Jeg skal endnu kun gøre et Par Bemærkninger med Hensyn til Spørgsmaalet om den store Rettsreform og ovennævnte Sags Forhold dertil. Jeg vil da sige, hvad jeg ofte har sagt, at jeg er meget rede til at genoptage denne Sag, naar der paa en eller

anden Maade kunde foreligge eller staves til at foreligge en Meningsstilkendegivelse fra dette Ting, som udtrykte Ønsket derom og derigennem tillige en Slags Sikkerhed for, at man onskede for Alvor at tage denne Sag under Behandling. Naar jeg har ønsket dette, er det væsentlig fordi, der vil kræves et meget betydeligt Arbejde og vel ogsaa nogen Udgift, dersom Sagen skal tages op igen, idet jeg holder for, som den ærede første Taler ogsaa antydede, at det nu ikke vil kunne gaa an at forelægge disse Lovforslag i ganske samme Skikkelse, hvori de tidligere have været forelagte, men at det vil være nødvendigt at revidere dem, særligt for at man kunde benytte de Erfaringer, som man andet Steds har indvundet. Det vil jo erindres, at den tyeste Proceslov, som i mange Henseender har tjent til Mønster for Arbejdet her, traadte i Kraft netop i det Aar, da Sagen var forelagt for Rigsdagen forrige Gang. Nu er der jo hængaet en Række af 13 Aar eller saa siden den Tid, i disse Aar har denne Lov virket i Tyskland, og det vil jo derfor være naturligt, at man ved de forskellige Spørgsmaal, hvor der kunde være nogen Tvivl, søger at benytte de Erfaringer, man der har haft, med Hensyn til, hvorledes disse Lovbestemmelser have virket. Derfor vil denne Sags Genoptagelse ikke godt kunne tænkes under den Form, at man blot forelagde Lovforslagene uforandrede, men den vil kun kunne tænkes under den Form, at der maa foretages en Revision forinden. Men hvad Forholdet til det foreliggende lille Lovforslag angaar, saa vil jeg dog bemærke, at Rettergangslovene, saaledes som de vare forelagte sidst, ikke videre bestættigede sig med Forligsmægling, men væsentlig forudsatte Reglerne derom som givne og henholdt sig til dem. Der vil derfor ikke være noget tabt med Hensyn til en fremtidig Reform, ved at man bragte Forligsbæset i en saadan Stand, som man anser for i og for sig ønskelig, thi saaledes som Forslaget i sin Tid var forelagt, gik man i alt Fald ud fra, at man i det væsentlige skulde benytte det, der eksisterede, søge Tilknnytning dertil. Saa vidt som helt at, affasse Forligsinstitutionen eller deslige var det ikke Tanken at gaa. Derfor vil jeg kun sige, at det Arbejde paa at afhjælpe de Mangler, man maatte mene, der er ved den nuværende Forligsmægling, vil ikke være i nogen Strid med at arbejde paa en Rettsreform, men de to Ting ville meget godt kunne forenes. Kun hvis man tænkte sig ved den nye Rettsreform at ville gøre et saa radikalt Skridt som helt at stryge den tvungne Forligsmægling eller deslige, vilde Arbejdet derpaa være spildt.